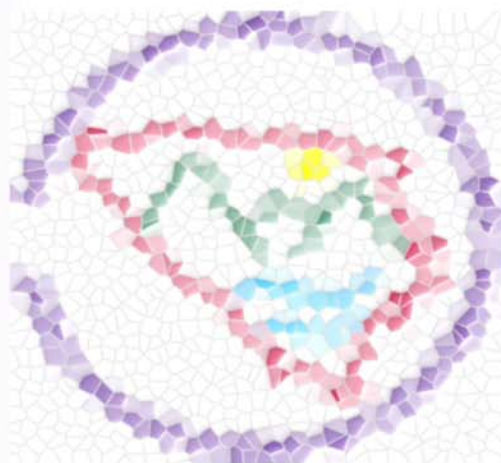

REReP 1.14 II faza
«Priprema nacрта okvirnog Zakona o okolini Bosne i Hercegovine i Studije izvodljivosti za uspostavljanje Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine»

KOMPILACIJA REZULATA RADA PROJEKTOG EKSPERTNOG TIMA

Studija izvodljivosti za uspostavljanje Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine

projekt finansiran od strane
Italijanskog Ministarstva za okoliš i teritoriju

pod sredstvom
Italijanskog povjereničkog fonda

implementacija
Regionalni Centar za okoliš za Srednju i Istočnu Evropu
Ured u Bosni i Hercegovini

mart/ožujak 2005. godine

*Ministero dell' Ambiente
e della Tutela del Territorio
della Repubblica Italiana*

REGIONALNI CENTAR ZA OKOLIŠ
— za Srednju i Istočnu Evropu —
URED ZA BOSNU I HERCEGOVINU

REReP 1.14 II faza

«Priprema nacrtu okvirnog Zakona o okolini Bosne i Hercegovine i Studije izvodljivosti za uspostavljanje Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine»

KOMPILACIJA REZULATA RADA PROJEKTOG EKSPERTNOG TIMA

Studija izvodljivosti za uspostavljanje Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine

projekt finansiran od strane
Italijanskog Ministarstva za okoliš i teritoriju

posredstvom
Italijanskog povjereničkog fonda

implementacija
Regionalni Centar za okoliš za Srednju i Istočnu Evropu
Ured u Bosni i Hercegovini

mart/ožujak 2005. godine

*Ministero dell' Ambiente
e della Tutela del Territorio
della Repubblica Italiana*

REGIONALNI CENTAR ZA OKOLIŠ
— za Srednju i Istočnu Evropu —
URED ZA BOSNU I HERCEGOVINU

SADRŽAJ

Sadržaj	2
UVOD	5
I Ustavni osnov za donošenje okvirnog Zakona za okolinu i pravni osnov Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine	6
Ustavni osnov za donošenje okvirnog Zakona za okolinu	7
Pravni osnov Agencije za okolinu	
Rezime	8
II Mogući modaliteti aktivnosti i odgovornosti Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine	9
Kriteriji i pretpostavke	10
I FAZA RAZVOJA	11
SAVJETODAVNA – KONSULTANTSKA DJELATNOST	
KOORDINACIJA, NADZOR I KONTROLA	
MEĐUNARODNA SURADNJA I MEĐUNARODNE OBAVEZE BiH	12
TEHNIČKA POMOĆ I EKSPERTIZA	
MONITORING OKOLINE, INFORMIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	13
II FAZA RAZVOJA	14
SAVJETODAVNA – KONSULTANTSKA DJELATNOST	
KOORDINACIJA, NADZOR I KONTROLA	
MEĐUNARODNA SURADNJA I MEĐUNARODNE OBAVEZE BiH	
Tehnička pomoć i ekspertiza	
MONITORING OKOLINE, INFORMIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	15
PROVOĐENJE ZAKONSKE OKOLINSKE REGULATIVE I IZDAVANJE OKOLINSKIH DOZVOLA	
OKOLINSKA OBUKA I RAZVOJ SVIJESTI	

III Prijedlozi strukture Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine	16
<u>PRIJEDLOG 1</u>	17
Shematski prikaz strukture	
Agencija za okolinu Bosne i Hercegovine	18
Nadležnosti Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine	
Agencije za okolinu Federacije BiH, Distrikta Brčko i Republike Srpske	19
Agencije za okolinu kantona, regionalnih cjelina i opština/gradova	20
Objašnjenje shematskog prikaza	
<u>PRIJEDLOG 2</u>	21
Polazna osnova	
Kriteriji i pretpostavke	
Shema	22
Odjeli / Tematske grupe	23
ODJEL ZA CJELOVITU PROCJENU STANJA OKOLIŠA I MEĐUNARODNE ODNOSE	
Tematska grupa za zrak i klimatske promjene	
Tematska grupa za zaštitu prirode, šuma i biodiverziteta	
Tematska grupa za buku	24
Tematska grupa za zemljište	
Tematska grupa za vodni okoliš	
Tematska grupa za otpad i katastar emisija	
ODJEL ZA PRAVNE, OPERATIVNE POSLOVE I JAČANJE KAPACITETA	25
Tematska grupa pravnih i ekonomskih inicijativa	
Tematska grupa za jačanje kapaciteta	
Tematska grupa za operativno upravljanje	26

Administracija i upravljanje Agencije	27
Upravni odbor	
Direktor	
Statut	28
Potrebe za ljudskim resursima	
IV Finansijska konstrukcija za uspostavljanje Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine	29
Uvod	30
Pretpostavke	
Scenario troškova osnivanja	
Tabelarni prikaz finansijske konstrukcije	31
	32
PROJEKTNI TIM	33
Lista stručnjaka	34

UVOD

U okviru Regionalnog programa obnove okoline za jugoistočnu Evropu (The Regional Environmental Reconstruction Programme - REReP) pod Paktom Stabilnosti, 2002. godine pokrenut je projekt pod nazivom "Institucionalno jačanje Ministarstva okoliša/ekologije RS i FBiH" financiran od strane Italijanskog Ministarstva za okolinu i teritoriju putem Italijanskog povjereničkog fonda, a implementiran od strane Regionalnog centra za okoliš za Srednju i Istočnu Evropu (REC).

Početak 2003. godine, projekt je proširen dodatnim aktivnostima, a pod nazivom II faza "Izrada nacrta okvirnog Zakona za okolinu Bosne i Hercegovine i studije izvodljivosti za uspostavljanje Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine" u trajanju od dvije godine (2003. - 2004.).

Uspostavljena je projektni tim sastavljan od 21-og stručnjaka iz Bosne i Hercegovine uz podršku 3 stručnjaka iz Italijanske Agencije za okolinu (Agenzia per la protezione dell'ambiente e per i servizi tecnici – APAT) i dva stručnjaka iz Srednje i Istočne Evrope, te savjetodavnim stručnjacima predstavnicima KOO BiH i međunarodnih organizacija u BiH koje se bave pitanjima okoline.

S ciljem uspješne realizacije projekta, održana su četiri radna sastanka cjelokupnog projektnog tima, kao i posebni sastanci radnih grupa. Također, studijsko putovanje u italijansku Agenciju za okoliš/životnu sredinu organizirano je 29. februara – 06. marta 2004. godine. Posjeta BiH delegacije od 26 učesnika italijanskoj Agenciji za okoliš imala je za cilj, pored ostalog, sagledavanje situacije u oblasti okoliša u ovoj zemlji i upoznavanje sa načinom rada ove Agencije.

U toku realizacije projekta uspostavljena je uspješna saradnja sa entitetskim Ministarstvima prostornog uređenja, građevinarstva i okoliša/ekologije; entitetskim Ministarstvima poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva; Direkcijom za Evropske integracije; Ministarstvom spoljne trgovine i ekonomskih odnosa (koje ima za mandat izradu Zakona za okolinu za Bosnu i Hercegovinu), te međunarodnim organizacijama u BiH, a koje su uključene u projekt i iskazale su podršku realizaciji istog (prvenstveno CARDS projekti Evropske komisije, te drugi tekući projekti iz oblasti okoline u BiH).

Tromjesečni Bilten REC Ureda u Bosni i Hercegovini (REC BiH) i web stranica su pored obavještenja za javnost u okviru organizovanih sastanaka bili stalni način informisanja o napretku projekta. Također, određeni broj dnevnih novina, te medijskih kuća pratile su i izvještavale o događajima vezanim za projekt i njegovim aktivnostima.

Pisani rezultati druge faze projekta su dva dokumenta, kompilacija radnih materijala pripremljenih od strane projektnog tima:

- Radni materijal za izradu nacrta Zakona za okolinu Bosne i Hercegovine i
- Studija izvodljivosti kao za uspostavljanje Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine.

Ustavni osnov za donošenje okvirnog Zakona za okolinu Bosne i Hercegovine

Pravni osnov Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine

Ustavni osnov za donošenje okvirnog Zakona za okolinu

Član, III 5a. Ustava BiH (Anex 4 Dejtonskog mirovnog sporazuma) definiše da će:

«Bosna i Hercegovina preuzeti nadležnosti u onim stvarima u kojima se o tome postigne saglasnost entiteta». Za vršenje takve nadležnosti Ustavom je dozvoljena mogućnost uspostavljanja novih dodatnih institucija.

Član IV 4a. Ustava BiH propisuje da je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za «donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka predsjedništva ili za vršenje funkcija skupštine».

Član V 4a. Ustava BiH propisuje odgovornost Vijeća ministara za provođenje odluka iz člana III 5a. Ustava BiH.

Pravni osnov Agencije za okolinu

Okvirni Zakon za okoliš/životnu sredinu Bosne i Hercegovine,

Pravni status Agencije za okolinu

- ∞ **Zakon o Vijeću ministara** (Sl. Glasnik BiH, br. 30/03 od 10.10.2003. godine.)
- ∞ **Zakon o upravi** (Sl. Glasnik BiH, br. 32/02 od 7.11.2002. godine u daljem tekstu ZoU)
- ∞ **Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH** (Sl. Glasnik BiH, br. 5/03 od 7.03.2003. godine u daljem tekstu ZoM)

Upravna organizacija (za obavljanje upravnih i stručnih poslova koji zahtjevaju posebnu organiziranost i samostalnost u radu - čl 5. ZoM, čl. 48. ZoU)

Upravna organizacija (ima svojstvo pravnog lica, čl. 5. ZoM, čl. 50. ZoU)

Samostalna upravna organizacija

- odgovorna Vijeću ministara BiH
 - finansira se iz budžeta
-
- Unutrašnja organizacija utvrđuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, (član 52. ZoU, član 22. ZoM)
 - Radni odnosi u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH

Rezime

1. **Agencija se osniva Zakonom** (puni naziv će biti utvrđen) što je u skladu sa čl. 3 i 47. ZoU i čl. 2 i 17. ZoM.
2. **Agencija ima svojstvo pravnog lica**, što je u skladu sa čl. 50. ZoU i čl. 5. ZoM.
3. **Agencija se osniva kao samostalna upravna organizacija** što je u skladu sa čl. 50 ZoU i čl. 2. ZoM.
4. **Rukovođenje organima uprave definisano je Zakonom o upravi**, (Poglavlje 5, čl. 55 do 60. ZoU)
5. **Unutrašnja organizacija Agencije se utvrđuje Pravilnikom** (u skladu sa čl. 52. ZoU i čl. 22. ZoM)
6. **Radni odnosi zaposlenika u Agenciji uređuju se Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH** (Sl. Glasnik BiH, br. 12/02, 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04) što je u skladu sa čl. 54. ZoU.

Mogući modaliteti aktivnosti i odgovornosti Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine

Materijali uzeti u obzir

Za izradu prijedloga ovog radnog materijala uzeti u obzir:

- Komentar i preporuke APAT-a (juni 2004),
- Radni materijal Grupe «Odgovornosti i zadaci Agencije» prezentirani na 3. sastanku radnih grupa u Tuzli (05.06.2004),
- Primjedbe i preporuke esperata EC-CARDS projekata u BiH (S.Wright, K. Mac Donald, Z.Makuch, M.Houssiau, P. Kemppainen – juni, juli, august 2004),
- Primjedbe i prijedlozi članova radnog tima (M. Stanković, M. Vujatović – juni 2004),
- Zaključci razgovora u REC-u sa tim liderima i ekspertima CARDS projekata Evropske Komisije (30.jul 2004),
- Razmatranja i zaključci sa radionice CARDS projekta «Razvoj nacionalnog sistema za monitoring okoliša» Teslić, 7. i 8.august 2004)

Kriteriji i pretpostavke

U ovom radnom materijalu su uzeti u obzir slijedeći kriteriji i pretpostavke, za formuliranje mogućih nadležnosti (odgovornosti) i aktivnosti (radnih zadataka) Agencije:

- Da je Agencija samostalna stručna institucija, uspostavljena na ravni države BiH;
- Da je Agencija državna stručna institucija, uspostavljena na državnoj ravni za zaštitu, upravljanje i monitoring okoline u BiH, te međunarodnu suradnju i provođenje međunarodnih obaveza države, a koja neće imati preplitanja (dupliranja) sa nadležnostima (odgovornostima) drugih državnih organa (sadašnjih i budućih ministarstava, prije svih), nadležnih za kreiranje okolinske politike, izradu i provođenje zakonske okolinske legislative i koordinaciju međunarodnih odnosa na državnoj ravni, kao i sa istovjetnim djelatnostima entitetskih struktura i vlade Distrikta Brčko;
- Da će se, tokom postupka ili nakon uspostavljanja Agencije, određene aktivnosti i sadržaji djelovanja u oblasti upravljanja i zaštite okoline, te prirodnog nasljeđa i resursa u BiH, kao i međunarodne suradnje, sada u nadležnosti državnih i entitetskih institucija (ministarstava i Direkcije za evropske integracije), dogovorno prenijeti na Agenciju;
- Da će se u BiH provesti određeni integracioni proces u objedinjavanju najznačajnijih postojećih stručnih institucija (sada razjedinjenih – u entitetskim strukturama), koje po svom djelovanju imaju karakter državnih struktura za upravljanje prirodnim resursima (vode) i monitoringom okoline (hidro-meteorološki zavodi) pod okrilje Agencije;
- Da će se, uz pomoć međunarodne zajednice (tehničku, organizacionu i finansijsku) osigurati potrebni preduvjeti za uspostavljanje i rad Agencije za određen period

Prioritetna djelatnost i odgovornost Agencije, nakon osnivanja I FAZA RAZVOJA

1. SAVJETODAVNA – KONSULTANTSKA DJELATNOST

- 1.1. Savjetodavna – konsultantska pomoć resornim organima BiH entiteta i Distrikta Brčko sa osiguranjem informacija za:
 - kreiranje i formuliranje okolinske politike,
 - izradu i provođenje Strategije održivog razvoja BiH, entiteta i Distrikta Brčko,
 - izradu okolinskih zakona i podzakonskih aktata i uspostavljanje metoda za njihovo provođenje i
 - skupljanje informacija, usklađivanje – harmonizacija uspostavljanja i provođenja programa zaštite okoline i prirodnih resursa entiteta i Distrikta Brčko i zajedničkih projekata u BiH.
- 1.2. Savjetodavna – tehnička stručna pomoć Agencijama za privatizaciju entiteta, kantona i Distrikta Brčko sa aspekta:
 - okolinske problematike u procesu privatizacije strateških državnih preduzeća u BiH,
 - pokretanja procesa (stručne analize i prijedlozi) za izmjene postojeće zakonske okolinske regulative, kada to iskustva iz prakse njene promjene pokazuju poteškoće u procesu privatizacije.

2. KOORDINACIJA, NADZOR I KONTROLA

- 2.1. Koordinacija rada i djelovanja upravnih i stručnih tijela u provođenju okolinske politike, zakonske regulative, međunarodnih obaveza BiH i operativne realizacije okolinskih programa i projekata :
 - BiH sistema za monitoring okoline (EIONET i IONET)
 - Direkcije za upravljanje vodenim slivovima u BiH
 - Ad-hoc formiranih programskih i projektnih timova na ravni BiH
- 2.2. Usklađivanje – harmonizacija entitetskih programa i planova i planova Distrikta Brčko na državnoj ravni u oblastima:
 - upravljanje i zaštita voda na ravni riječnih slivova;
 - upravljanje otpadom
 - zaštita kvaliteta zraka
 - zaštita biodiverziteta i šuma
 - zaštita od zagađenja zemljišta
- 2.3. Ocjena tehničkog rada tijela za upravljanje riječnim slivovima i rada vodovodnih kompanija;
- 2.4. Koordinacija izrade međuentitetskih planova i mjera za zaštitu od poplava i koordinacija realizacije međuentitetskih i međunarodnih programa i projekata za zaštitu od poplava u BiH;
- 2.5. Nadzor nad uvođenjem okolinskih standarda i propisa prema IPPC Direktivama u BiH u oblasti nejonizirajuće radijacije, buke i kontaminacije zemljišta i kontrola provođenja ovih propisa, koje

provode drugi organi, na državnoj i / ili entitetskoj ravni (ministarstva transporta, zdravlja, prirodnih resursa i drugi organi);

- 2.6. Koordinacija suradnje sa udruženjima nevladinih organizacija na državnoj ravni, akademskim institucijama, naučnim i stručnim institutima i harmonizacija suradnje između vladinog i nevladinog sektora.

3. MEĐUNARODNA SURADNJA I MEĐUNARODNE OBAVEZE BiH

- 3.1. Razvoj suradnje i odnosa BiH sa Evropskom agencijom za okolinu (EEA) i bilateralnih odnosa sa drugim nacionalnim agencijama za okolinu, uključujući i predstavljanje BiH, kao Nacionalni Fokal Point, za sve odnose i kontakte prema EEA;
- 3.2. Predstavljanje države BiH u pojedinim međunarodnim strukturama (forumima i organima ovih struktura), koji imaju programe i aktivnosti za zaštitu okoline, prirodnog i kulturnog naslijeđa (Agencije UN sistema, UN Ekonomska komisija za Evropu, Vijeće Evrope, Regionalne strukture i mreže, te druge međunarodne strukovne organizacije);
- 3.3. Koordinacija djelovanja i rada Nacionalnih Fokal Pointa (središta u BiH) za provođenje pojedinih multilateralnih (svjetskih i regionalnih) okolinskih sporazuma (konvencije i protokoli) o zaštiti i održivom upravljanju prirodnim resursima i GEF programa u BiH.

4. TEHNIČKA POMOĆ I EKSPERTIZA

- 4.1. Organizacija i stručno vođenje izrade BiH strateških dokumenata i programa u oblasti zaštite okoline i održivog upravljanja prirodnih resursima;
- 4.2. Iniciranje i stručna obrada elaborata, te izrada analiza za zaključivanje (potpisivanje, pristupanje i ratificiranje) međunarodnih okolinskih sporazuma od strane BiH;
- 4.3. Istraživanje na polju stanja i unaprjeđenja zaštite okoline, uključivo i skupljanje podataka o stanju okoline, ili u suradnji sa stručnim institucijama, profesionalnim organizacijama privnog sektora i neovisnim domaćim i stranim ekspertima;
- 4.4. Evaluacija (na državnoj ravni), selekcija i operativni monitoring za implementaciju okolinskih programa i razvojno-investicionih projekata u sklopu međunarodne multilateralne i bilateralne suradnje i pomoći BiH u provođenju međunarodnih okolinskih sporazuma, zaštite okoline i prirodnog naslijeđa;

5. MONITORING OKOLINE, INFORMIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

- 5.1. Monitoring praćenja stanja i zagađenosti okoline, uspostavljanje i razvoj sistema skupljanja informacija i formiranje baze podataka, o emisiji, uvozu/izvozu, trgovini, korištenju i potrošnji zagađujućih materija – hemikalija, obuhvaćenih međunarodnim globalnim okolinskim sporazumima

(konvencijama i protokolima), kojima je BiH pristupila (zaštita ozonskog omotača, klimatske promjene, POPs, trgovina hemikalijama i dr.) i priprema stručnih informacija i izvještaja za domaće i međunarodne faktore (institucije, organe, javnost);

5.2. Razvoj i provođenje sistema monitoringa okoline na ravni BiH i praćenje stanja i kvaliteta okoline (voda, zrak, tlo, priroda i otpad) i menadžment BiH monitoring i informacionog sistema o okolini (Nacionalna informaciona mreža o okolini), putem nacionalnih referentnih centara za pojedine sektore okoline i prirodnih resursa;

5.3. Vođenje centralne baze podataka / centralnog informacionog sistema, te izvještavanje domaćih i međunarodnih aktera o stanju okoline u BiH (zagađenost zraka, voda, incidentni slučajevi i dr.);

5.4. Osiguranje dostupa informacijama o stanju okoline u BiH domaćim relevantnim institucijama, organizacijama i široj javnosti;

U principu, Agencija o stanju okoline izvještava ili dostavlja i javno objavljuje specifične izvještaje i informacije, u ime države BiH:

A. Domaće institucije i organi (izvještaji za državne strukture):

- Vijeće ministara BiH,
- Parlamentarna Skupština BiH (putem Vijeća ministara),
- Entitetske vlade i Vlada Distrikta Brčko;

B. Međunarodni organi i institucije (međunarodne informacije-izvještaji):

- Evropska agencija za okolinu (EEA),
- Relevantni organi (sekretarijati) međunarodnih okolinskih multilateralnih sporazuma (konvencija i protokola),
- Vijeće Evrope,
- UN Ekonomska komisija za Evropu;

C. Domaća i međunarodna javnost (javne informacije):

- Publikovani periodični izvještaji i informacije
 - u službenim novinama BiH, entiteta i Distrikta Brčko,
 - na web-stranici Agencije
 - u informativnim pisanim publikacijama Agencije

II FAZA RAZVOJA

1. SAVJETODAVNA – KONSULTANTSKA DJELATNOST

- 1.1. Savjetodavna uloga za državne, entitetske i kantonalne / regionalne organe i institucije u upravljanju i zaštitom okoline i prirodnih resursa, uključivo stručna obrada elaborata za davanje koncesija za korištenje nacionalnih prirodnih dobara;
- 1.2. Savjetodavna pomoć državnim i entitetskim organima u pripremi i izradi okolinske zakonske legislative i propisa sa aspekta usklađivanja sa Evropskom okolinskom legislativom i obavezama države BiH u provođenju međunarodnih okolinskih sporazuma i ugovora;
- 1.3. Savjetodavna pomoć asocijacijama / udruženjima nevladinog sektora iz oblasti zaštite okoline na državnoj ravni

2. KOORDINACIJA, NADZOR I KONTROLA

- 2.1. Upravljanje hemikalijama u BiH (postojani organski polutanti - POPs, supstance koje oštećuju Ozonski omotač, opasne materije i pesticidi i dr.), uključivo izdavanje dozvola za njihov uvoz / izvoz (licence i kvote) i korištenje u BiH;
- 2.2. Vođenje Registra zagađivača, na državnoj ravni, u suradnji sa nadležnim institucijama entiteta i Distrikta Brčko, koji će prikupljati podatke i informacije o zagađivačima.

3. MEĐUNARODNA SURADNJA I MEĐUNARODNE OBAVEZE BiH

- 3.1 Predstavljanje države BiH (kao Nacionalni Focal Point) u raznim međunarodnim forumima koji koordiniraju provođenje globalnih i regionalnih okolinskih sporazuma (konvencija, protokola), kojima je BiH pristupila (ratificirala) i organizacija tehničke pripreme državnih delegacija za učešće na konferencijama i stručnim sastancima ovih međunarodnih struktura.

4. TEHNIČKA POMOĆ I EKSPERTIZA

- 4.1. Uspostavljanje okolinskih BH standarda o kvalitetu zraka, vode, zemljišta, odlaganju i prenosu opasnog otpada, nivou buke i emisiji polutanata i izrada uputstava za njihovu primjenu u BiH;
- 4.2. Izrada stručnih izvještaja i analiza u oblasti okoline i utjecaja stanja okoline na planiranje održivog razvoja u BiH;
- 4.3. Tehnička podrška i pomoć privrednim subjektima u BiH u procesu prilagođavanja u provođenju ekoloških standarda u izradi investicionih programa/projekata;

4.4. Odgovornost /nadležnost za certificiranje BiH stručnjaka iz entitetskih, kantonalnih administracija i Distrikta Brčko, koji ocjenjuju i izdaju certifikate o uticaju na okolinu za investicione infrastrukturne i privredne projekte;

4.5. Tehnička i logistička podrška upravnim organima i tijelima za koordinaciju upravljanja okolinom i provođenje međunarodnih multilateralnih okolinskih sporazuma u BiH (Upravni komitet za okolinu i održivi razvoj BiH, njegovi podkomiteti za pojedine konvencije i druga tijela na državnoj ravni)

5. MONITORING OKOLINE, INFORMIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Prikupljanje podataka o stanju i zagađenju okoline u BiH i izrada izvještaja po obavezama BiH prema međunarodnim strukturama i tijelima za provođenje međunarodnih okolinskih sporazuma i ugovora.

6. PROVOĐENJE ZAKONSKE OKOLINSKE REGULATIVE I IZDAVANJE OKOLINSKIH DOZVOLA

6.1. Uspostavljanje jedinstvenih kriterija i procedura za ocjenu stanja okoline i koordinacija planova i provođenja njihove primjene u entitetima i Distriktu Brčko;

6.2. Izdavanje okolinskih dozvola za projekte koji imaju međuentitetski i prekogranični utjecaj na okolinu i ekosisteme.

7. OKOLINSKA OBUKA I RAZVOJ SVIJESTI

7.1. Organizacija i realizacija van obrazovne okolinske edukacije – obuke kadrova u oblasti upravljanja, monitoringa i zaštite okoline i organizacija obuke stručnih kadrova BiH administracije i privrede za provođenje okolinske zakonske regulative u praksi;

7.2. Izrada i provođenje BiH strategije razvoja svijesti o zaštiti okoline i održivom korištenju prirodnih resursa i razvoj programa suradnje sa javnim medijima na promociji zaštite okoline i održivog razvoja zemlje;

7.3. Izrada i objavljivanje publikacija i drugih materijala iz domaće i međunarodne prakse o zaštiti okoline i prirodnog nasljeđa.

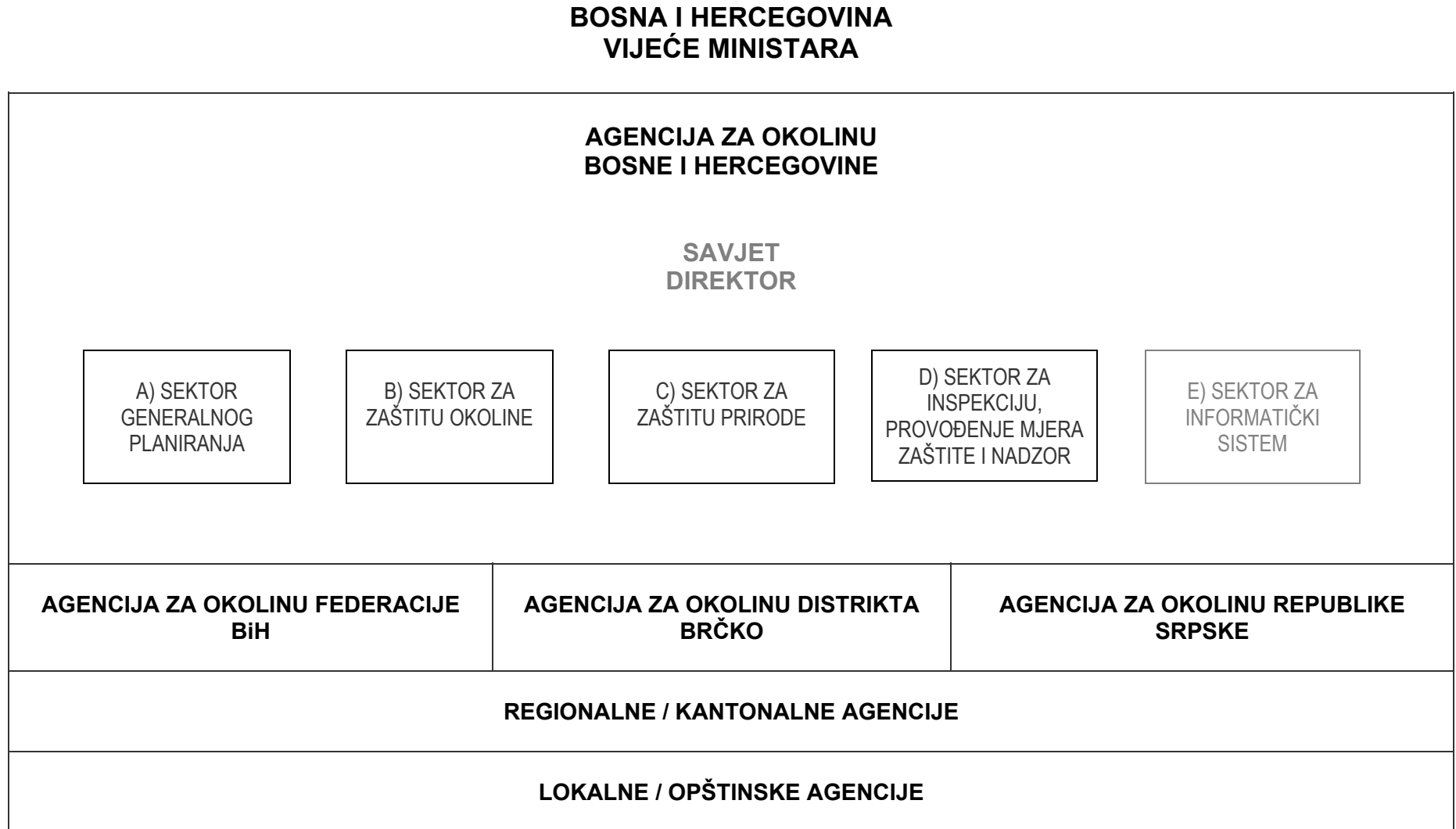
III

Struktura

Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine

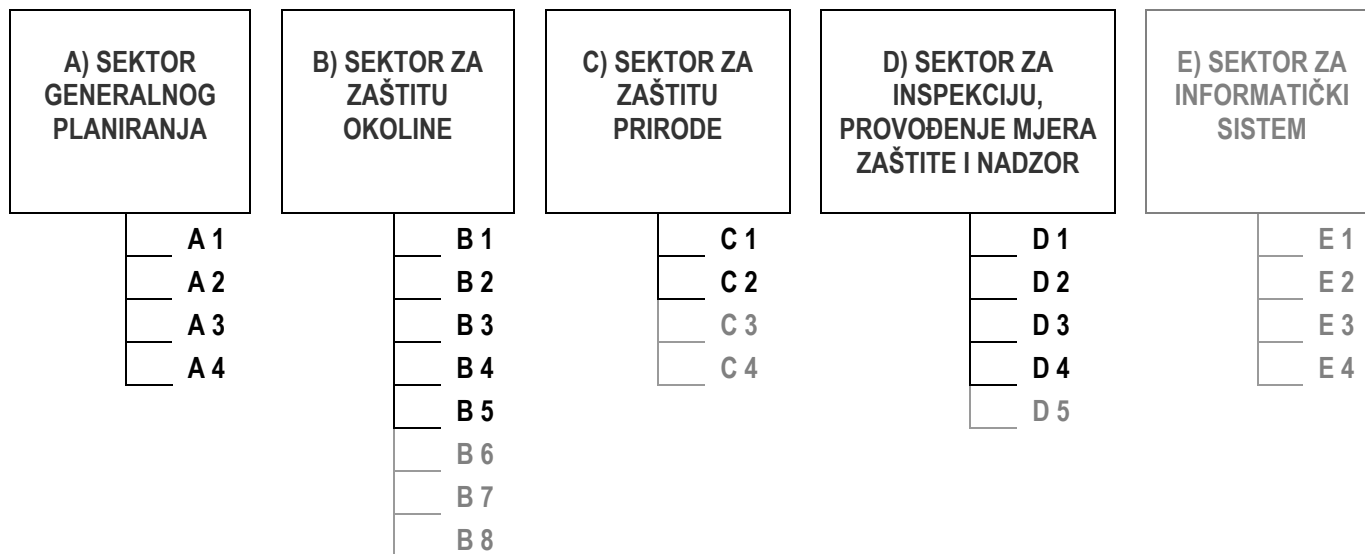
PRIJEDLOG 1

Shematski prikaz strukture

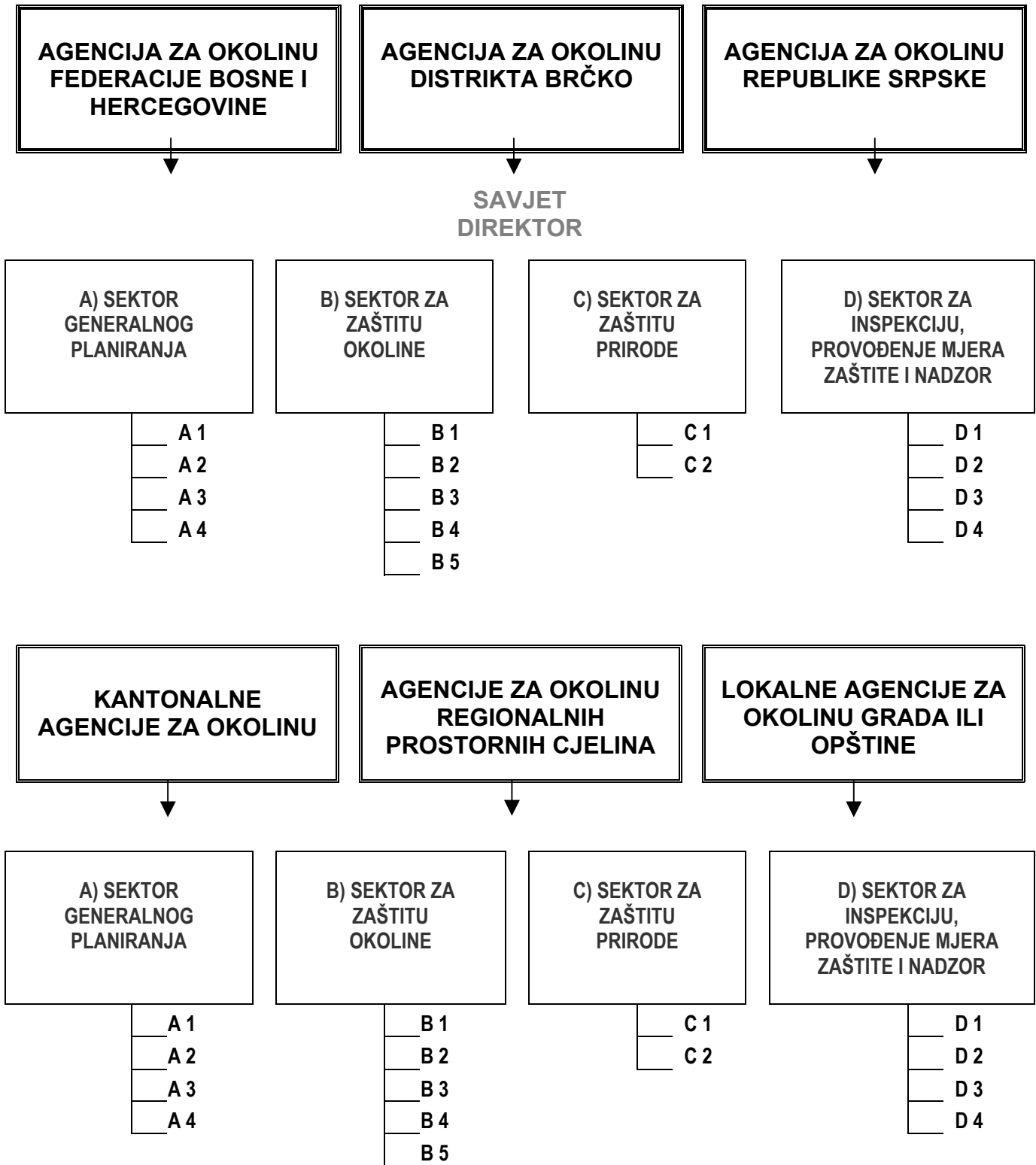
AGENCIJA ZA OKOLINU BOSNE I HERCEGOVINE

SAVJET DIREKTOR

Nadležnosti Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine

- prikupljanje relevantnih podataka o zagađenosti pojedinih komponenti okoline i raspoloživih prirodnih resursa BiH;
- uspostavljanje baza podataka o katastru zagađivača, emisijama i imisijama zagađujućih materija, sprovođenje procedura kontrole kvalitete podataka i verifikacije nacionalnih izvještaja koji se dostavljaju u međunarodnu razmjenu u skladu sa obavezama preuzetim ratifikacijom brojnih konvencija i protokola;
- inspekcijски poslovi i nadzor nad sprovođenjem nacionalne zakonske regulative i praćenje izmjena legislative Evropske Unije;
- utvrđivanje kriterijuma za ocjenu kvaliteta okoline i sprovođenje odgovarajućih međunarodnih standarda i metodologija u oblasti okoline;
- izdavanje dozvola i licenci u slučaju mogućih prekograničnih uticaja;
- strateško planiranje u oblasti zaštite okoline, izrada izvještaja o opštem stanju okoline u BiH i sprovođenju politike zaštite okoline, kao i uspješnosti primjenjenih mjera i instrumenata zaštite;
- saradnja sa Evropskom agencijom za okolinu i drugim međunarodnim organizacijama u cilju pripreme nacionalnih programa i projekata;
- uspostavljanje i održavanje informacionog sistema za okolinu BiH, kao integralnog dijela Evropske informacione i osmatračke mreže EIONET, kojom koordinira Evropska agencija za okolinu;
- uspostavljanje nacionalne mreže agencija i obezbjeđenje pristupa bazama podataka;
- informisanje javnosti i jačanje svijesti o problemima zaštite okoline i racionalnom korištenju prirodnih resursa.

Objašnjenje shematskog prikaza

A

- A 1 Odjeljenje za analizu, strateško planiranje i međunarodnu djelatnost
 - A 2 Odjeljenje za finansije i ekonomske inicijative
 - A 3 Odjeljenje za obrazovanje, odnose s javnošću i jačanje društvene svijesti
 - A 4 Odjeljenje za opštu upravu
-

B

- B 1 Odjeljenje za procjenu uticaja na okolinu
 - B 2 Odjeljenje za otpad
 - B 3 Odjeljenje za vode i upravljanje obalama
 - B 4 Odjeljenje za vazduh
 - B 5 Odjeljenje za zaštitu zemljišta, pesticide i druge otrovne materije
 - B 6 Odjeljenje za standarde i razvoj metodologija za proračun i projekcije parametara okoline
 - B 7 Odjeljenje za programe i projekte
 - B 8 Odjeljenje za nacionalne izvještaje
-

C

- C 1 Odjeljenje za zaštitu biodiverziteta i ekosistema
 - C 2 Odjeljenje za zaštitu prirodnog naslijeđa i korištenje prirodnih resursa
 - C 3 Odjeljenje za GIS i upravljanje prostorom
 - C 4 Odjeljenje za nacionalne izvještaje, planiranje i vođenje programa i projekata
-

D

- D 1 Inspektorat za zaštitu okoline
 - D 2 Inspektorat za zaštitu prirode
 - D 3 Inspektorat za sprovođenje mjera zaštite i nadzor
 - D 4 Savjetodavno pravno odjeljenje za oblast okoline
 - D 5 Odjeljenje za izdavanje dozvola i licenci
-

E

- E 1 Odjeljenje za infomatičku podršku i funkcionisanje nacionalnog infomatičkog sistema u EIONET-u
 - E 2 Odjeljenje za kontrolu kvaliteta i upravljanje bazama podataka
 - E 3 Odjeljenje za publikovanje podataka i izvještaja i inormiranje javnosti
 - E 4 Biblioteka i arhiva
-

PRIJEDLOG 2

Polazna osnova

Za izradu prijedloga ovog radnog materijala uzeti u obzir:

- Komentar i preporuke APAT-a (juni 2004),
- Radni materijal Grupe «Odgovornosti i zadaci Agencije» prezentirani na 3. sastanku radnih grupa u Tuzli (05.06.2004),
- Primjedbe i preporuke eksperata EC-CARDS projekata u BiH (S.Wright, K. Mac Donald, Z.Makuch, M.Houssiau, P. Kemppainen – juni, juli, august 2004),
- Zaključci razgovora u REC-u sa tim liderima i ekspertima CARDS projekata Evropske Komisije (30.jul 2004),
- Razmatranja i zaključci sa radionice CARDS projekta «Razvoj nacionalnog sistema za monitoring okoliša» Teslić, 7. i 8.august 2004)

Kriteriji i pretpostavke

U ovom radnom materijalu su uzeti u obzir slijedeći kriteriji i pretpostavke, za formuliranje strukture Agencije i prijedloga broja uposlenika:

- Agencija je državna stručna institucija, uspostavljena na državnoj ravni za zaštitu, upravljanje i monitoring okoline u BiH, te međunarodnu suradnju i provođenje međunarodnih obaveza države,
- Agencija neće imati preplitanja sa odgovornostima drugih državnih organa, nadležnih za kreiranje okolišne politike, izradu i provođenje okolišnog zakonodavstva i koordinaciju međunarodnih odnosa na državnoj ravni, kao i sa istovjetnim djelatnostima entitetskih struktura i vlade Distrikta Brčko;
- Agencija će obavljati poslove suradnje sa EEA i poslove organizacije prikupljanja i obradu podataka u skladu sa zahtjevima EIONET-a.
- Najveći dio regulatornih poslova se obavlja na nivou entitetskih Ministarstava, a u federaciji i na nivou kantona
- Agencija daje stručnu pomoć i usmjerava harmonizirani razvoj politika u entitetskim ministarstvima

Radna grupa je izradila dodatni prijedlog Organizacije koji se temelji na prethodno navedenim pretpostavkama, i sugestijama datim od strane stranih konzultanata, a koje se poglavito odnose na kritiku izvodivosti prethodno predložene strukture, glede broja potrebnih zaposlenika.

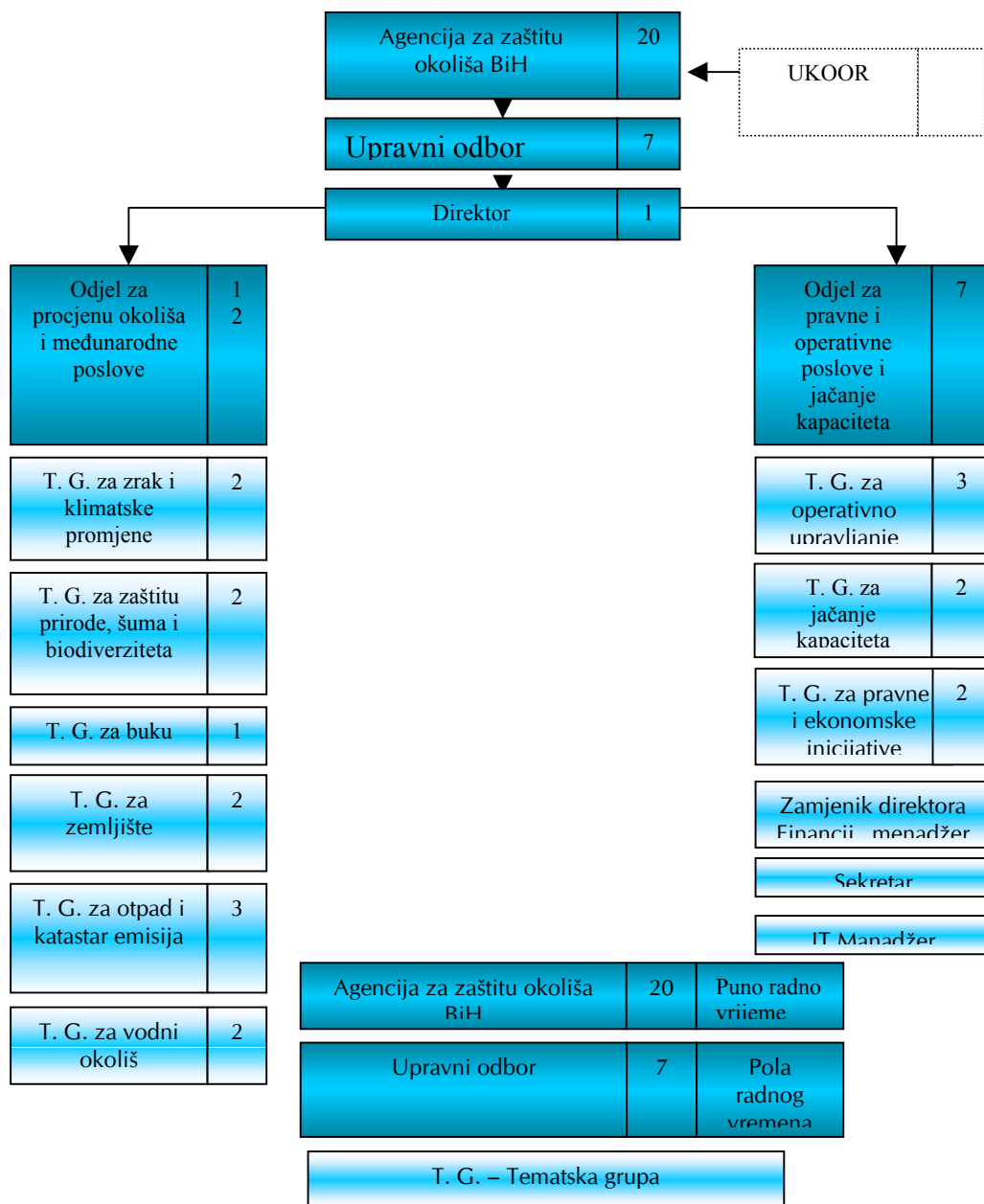
Stoga u nastavku obrazložemo strukturu agencije sa minimalnim brojem zaposlenika.

Shema

Agencija za zaštitu okoliša BiH bi trebala, u skladu sa propisanim dužnostima i odgovornostima, uključivati sljedeće:

- Odjel za cjelovitu procjenu stanja okoliša i međunarodne odnose,
- Odjel za pravne i operativne poslove i jačanje kapaciteta,

Upravno tijelo bi bio odbor Agencije, koji bi bio odgovoran za kompletan rad Agencije.

Slika 1 Prijedlog organizacione strukture Agencije i broj uposlenih

Odjeli / Tematske grupe

ODJEL ZA CJELOVITU PROCJENU STANJA OKOLIŠA I MEĐUNARODNE ODNOSI

Odjel bi trebao biti organiziran kroz šest tematskih grupa koje odgovaraju onima u okviru EEA:

- Tematska grupa za zrak i klimatske promjene,
- Tematska grupa za zaštitu prirode, šuma i biodiverziteta,
- Tematska grupa za buku,
- Tematska grupa za zemljišni okoliš,
- Tematska grupa za čvrsti otpad,
- Tematska grupa za vodni okoliš.

Osobe zaposlene u uredima bi trebale biti naimenovane kao Primarne kontakt tačke (PCP) koje su na nacionalnom nivou odgovorne za koordiniranje zahtjeva ili poziva iz EEA ili Evropskog tematskog centra (ETC) za specifične teme. Osnovni zadatak tematskih grupa ovog Odjela bila bi integracija podataka dobivenih iz entitetskih baza sa ciljem izrade integralne procjene stanja okoliša u BiH i pripreme integralnih tematskih izvještaja. Također, razvoj strategija i planova spada u nadležnost ovog Odjela i njegovih grupa. Pregled obaveza izvještavanja, monitoringa i razvoja planova po pojedini konvencijama, koje bi ovaj Odjel trebao ispunjavati, dat je u Tabeli 1.

Početna prepiska (e-mail, fax ili obična pošta) koja se tiče zahtjeva ili poziva za učešće u aktivnostima agencije trebala bi biti upućena Primarnim kontakt tačkama uz kopiju za nacionalnog predstavnika. Kasnije može biti odlučeno na osnovu pojedinačnih tema da li je PCP Nacionalni referentni centar ili Nacionalni predstavnik.

Tematska grupa za zrak i klimatske promjene

Tematska grupa bi trebala biti odgovorna za koordinaciju aktivnosti na nivou entiteta u oblasti zraka i klimatskih promjena. Tematska grupa bi bila zadužena za implementaciju svih aktivnosti koje proizlaze iz međunarodnih konvencija u ovoj oblasti i za saradnju sa EEA. U skladu sa zakonima o zraku, Agencija bi imala obavezu da pripremi i objavi svakog aprila, izvještaj o popisu zagađivača zraka (uključujući biogene zagađivače) iz protekle godine u Bosni i Hercegovini. Grupa bi mogla raditi kao nacionalni referentni centar - NRC koji je odgovoran za koordinaciju rada institucija koje se bave osmatranjem u oblasti zraka i klimatskih promjena u Bosni i Hercegovini.

Tematska grupa za zaštitu prirode, šuma i biodiverziteta

Tematska grupa bi trebala izvršavati sljedeće zadatke:

- Biti Primarna kontakt tačka za zaštitu prirode, šuma i biološke raznolikosti i biti odgovorna za pripremu implementacijskog programa Konvencije o biološkoj raznolikosti,
- Biti savjetodavno tijelo kompetentnim ministarstvima,
- Napraviti "Crvenu listu za Bosnu i Hercegovinu",

- Izraditi smjernice za uvođenje novih vrsta u Bosni i Hercegovini,
- Izraditi "Strategiju zaštite prirode za Bosnu i Hercegovinu",
- Izraditi smjernice koje će se odnositi na koordinaciju i saradnju na zaštiti prekograničnih prirodnih područja.

Tematska grupa bi mogla biti, kao NRC, zadužena i za koordinaciju rada elemenata glavnih komponenti u BiH kada je riječ o očuvanju prirode.

Tematska grupa za buku

U ovom trenutku nije moguće odrediti niti jedan poseban zadatak pošto još uvijek nije izrađen nacrt Zakona o buci za BiH.

Tematska grupa za zemljište

Tematska grupa bi trebao biti odgovoran za koordinaciju aktivnosti u oblasti zemljišnog pokrivača, upotrebe zemljišta i zaštite tla. Ured bi također trebao biti odgovoran za pravilnu upotrebu i održavanje CORINE – LAND COVER (zemljišni pokrivač) baze podataka. Iako nema novog pravnog okvira za zaštitu tla, evidentna je potreba za razvoj nacionalne strategije za njegovu zaštitu. Ovakva strategija bi mogla biti razvijena kao dio Nacionalne okolišne strategije za BiH. Tematska grupa bi mogla, kao NRC, biti odgovorna za koordiniranje rada sa institucijama koje se bave monitoringom zemljišta u BiH u oblasti zemljišnog okoliša i kao i za izvještavanje prema EEA i konvencijama.

Tematska grupa za vodni okoliš

Glavni zadatak ove tematske grupe jeste da osigura harmoniziranje politike zaštite voda na nivou BiH, kao i uvjete međunarodnih konvencija, prvenstveno sa Barcelonskom, Dunavskom i Helsinškom konvencijom. Grupa bi trebala biti odgovorna za pripremu nacionalne strategije zaštite voda u saradnji sa ministarstvima entiteta i vlastima koje upravljaju riječnim slivovima. Tematska grupa za vodni okoliš bi trebala biti odgovorna za sljedeće:

- Da upozna uključene institucije sa specifičnim uvjetima, ciljevima i namjerama svake od konvencija (vidi tabelu 1) čiji je BiH potpisnik, te da izdaje smjernice za pripremu planova,
- Da prikuplja i razmjenjuje informacije o stanju vodnog okoliša kao i o konvencijama i traži iste od EEA (EUROWATERNET),
- Da izdaje smjernice o metodologiji i monitoringu kao i o prikupljanju podataka,
- Da radi na promoviranju upravljanja cjelovitim priobalnim područjem i riječnim slivom.

Tematska grupa za otpad i katastar emisija

U okviru nacrtu Zakona o otpadu, oba entiteta su se složila da ovlaste među-entitetsko/državno tijelo da koordinira entitetske strategijske planove za upravljanje otpadom. Dakle, koordiniranje entitetskih

strategijskih planova za upravljanje otpadom bi moglo biti vođeno od strane Agencije kroz sljedeće procedure:

- Izdavanje smjernica o metodologiji izrade i sadržaja entitetskih strategijskih planova za upravljanje otpadom,
- Nacrta strategijskih planova za upravljanje otpadom se mogu poslati Agenciji na mišljenje i komentar,
- Agencija treba održavati konsultativne sastanke sa predstavnicima entiteta u cilju harmoniziranja nacrta planova.
- Određivanje opće politike upravljanja otpadom u BiH kroz izradu smjernica i planova.

ODJEL ZA PRAVNE, OPERATIVNE POSLOVE I JAČANJE KAPACITETA

Sljedeće funkcije bi trebale biti pod odgovornošću Agencije i ovog Odjela:

Tematska grupa pravnih i ekonomskih inicijativa

- Uvođenje adekvatnih ekonomskih instrumenata i monitoring njihove efikasnosti,
- Iniciranje i učešće u pripremi zakona i regulative u oblasti okoliša,
- Uspostavljanje standarda kvaliteta vode, zraka, zemljišta, buke i ostalih zagađenja, uključujući ispuštanje otpadnih opasnih i toksičnih materija,
- Predstavljanje države u vezi sa ESPO konvencijom.

Tematska grupa za jačanje kapaciteta

- Obezbjedivanje programa za jačanje kapaciteta u oblasti okoliša,
- Izdavanje uputstava za različitu problematiku iz oblasti zaštite okoliša,
- Izdavanje stručnih pravilnika i normativa,
- Podrška uspostavi okolišne revizije,
- Podrška proizvođačima i davaocima usluga kroz uspostavu sistema verificiranja proizvoda i usluga sa aspekta poštivanja okolinskih standarda,
- Koordinacija okolišnih istraživačkih programa.

U cilju osiguranja efektivnog i konzistentnog održavanja obuke u okviru sektora, te i potpune implementacije prijedloga obuke, predloženo je da tematska grupa za jačanje kapaciteta radi na razvoju i implementaciji programa obuke baziranih na aktuelnim potrebama BiH. Ovaj način rada ocijenjen je kao najefikasniji način kojim bi se razvoj kadrova potrebnih okolišnom sektoru dugoročno osigurao.

Odjel bi mogao biti mandatiran za razvoj BiH programa obuke, zasnovanog na detaljno određenim potrebama od strane entitetskih ministarstava u koordinaciji sa ministarstvima zaduženim za edukaciju (zakoni o okolišu, čl. 26. FBiH). Odjel bi djelovao na način da objedini potrebe aktera iz svih aspekata okoliša, odredi gdje i kako će se održavati obuka. Također će trebati razviti i godišnji plan implementacije sa programima zasnovanim na potrebama za obučavanjem. Ovaj plan treba izraditi u suradnji sa entitetskim ministarstvima okoliša i obrazovanja, na osnovi procijenjenog stanja njihovih potreba. U skladu sa

programom obučavanja, tehničko osoblje će prema potrebama biti angažirano da provede program obuke, a bit će odabrano iz registra trenera koji bi vodila Agencija. Ured bi trebao osigurati adekvatnu opremu za obuku, uključujući sobe za predavanja i demonstraciju, vizualna pomagala i kompjutere sa odgovarajućim softverom.

Tematska grupa u okviru odjela bi trebala biti odgovorna za sljedeće:

- Uspostava detaljnih ciljeva i standarda obučavanja,
- Izrada edukativnih materijala,
- Organizaciju obuke,
- Pružanje pomoći institucijama koje se bave edukacijom da usmjere razvoj svojih kurseva i programa za obuku prema potrebama sektora okoliša,
- Monitoring učinkovitosti obuke,
- Uspostava sistema okolinskog certificiranja, koji će ohrabriti osoblje da stekne bolje radne sposobnosti i više nivoe obrazovanja.

Lista aktivnosti, koje bi mogla biti razvijena:

- Razvoj kurseva obuke koji bi se implementirali u prostorijama Agencije,
- Razvoj kurseva koje bi implementirale stručne institucije (fakulteti, tehničke institucije, itd.),
- Dostava informacija i propisa o kursovima obuke u institucijama u BiH i van BiH,
- Razvoj programa razmjene studenata sa inostranim univerzitetima,
- Usmjeravanje stipendija za studiranje na stranim univerzitetima,
- Priprema tematskih edukativnih putovanja,
- Edukativni boravci u institucijama/poduzećima iz sektora okoliša u drugim zemljama,
- Dizajniranje, upravljanje i nadziranje obučavanja i implementacije plana razvoja kadrova u institucijama/poduzećima iz sektora okoliša.

Tehnička pomoć će biti potrebna u početku radi uspostave Odjela i početnih tekućih troškova. Međutim, u nastojanju za održivošću i nakon proširenja usluga, potrebno je uspostaviti način naplate u cilju pokrivanja administrativnih i operativnih troškova.

Tematska grupa za operativno upravljanje

Ova grupa upravlja općim poslovima Agencije, međunarodnim putovanjima i programima posjeta, dodijeljenim grantovima, ugovorima, među-agencijskim sporazumima i sporazumima o saradnji, budžetom i i financijama, kadrovima Agencije, informacionim sistemima i administrativnim radnjama. Osoblje zaduženo za informacioni sistem i upravljanje bazom podataka je odgovorno i za održavanje EIONET baze podataka i trebalo bi biti pridruženo ovom

Administracija i upravljanje Agencije

Upravni odbor

Upravni odbor bi mogao upravljati Agencijom, koji bi se sastojao od sedam (2+2+2+1) članova predstavnika entitetskih resornih ministarstava, države i Brčko Distrikta i koji bi imao svog predsjednika i potpredsjednika. Upravni odbor bi mogao biti imenovan i raspušten od strane Vijeća ministara, na prijedlog relevantnih entiteta i vlade Distrikta.

Imenovanjem Agencije i njezina Upravnog odbora nastavio bi se uspješan rad Koordinacionog odbora za okoliš u novoj formi i sa jasnim ovlaštenjima kada je u pitanju koordinacija ovih poslova na nivou BiH, kao i za zastupanje BiH na međunarodnom planu.

Upravni odbor Agencije za zaštitu okoliša bi trebao usvojiti:

- Statut Agencije i druge opće pod-zakonske akte,
- Pravila o proceduri Agencije,
- Pod-zakonske akte o unutarnjoj organizaciji Agencije,
- Financijski plan i plan aktivnosti Agencije,
- Izvještaj o aktivnostima Agencije,
- Metodologiju i ostale opće pod-zakonske akte iz nadležnosti Agencije u skladu sa Zakonom,
- Izvršavati ostale zadatke u skladu sa zakonom i statutom Agencije.

Direktor

Direktor bi mogao upravljati Agencijom uz zamjenika kojeg bi moglo imenovati Vijeće ministara. Direktor Agencije bi trebao:

- Upravljati Agencijom,
- Predstavljati Agenciju,
- Biti odgovoran za legalitet rada, odgovarajuće i zakonito upravljanje materijalnim i finansijskim aktivnostima Agencije,
- Obavljati ostale aktivnosti određene zakonom, Statutom i ostalim općim aktima Agencije.

Statut

Statutom Agencije bi trebalo biti uređeno sljedeće:

- Osnovni elementi organizacije i operativne metode Agencije,
- Vladanje i upravljanje tijelima Agencije,
- Predstavljanje, prisustvo i potpisivanje u ime Agencije,
- Zaposlenici sa posebnim ovlastima i odgovornostima,
- Ostala organizaciona pitanja vezana za aktivnosti Agencije.

Upravni odbor bi trebao, uz suglasnost Vijeća ministara, usvojiti statut Agencije.

Potrebe za ljudskim resursima

Broj zaposlenika u Agenciji baziran je na pretpostavci da će Agencija pružati stručnu i koordinacijsku pomoć entitetskim ministarstvima za vršenje poslova iz njihove nadležnosti. Ako je vršenje poslova iz nadležnosti pojedinih administrativnih tijela metodološki ujednačeno i koordinirano, na način kako je predloženo onda će se veliki obim poslova obavljati na nivou entiteta i sa kadrovskim potencijalom iz ove administracije. U tom slučaju bi Agencija temeljno odigrala integrirajuću ulogu, naročito kada je riječ o prikupljanju podataka i izradi izvještaja prema EEA i međunarodnim konvencijama.

Imajući u vidu ove pretpostavke i potrebu za smanjenjem administracije broj predloženih zaposlenika Agencije može ići od minimalno jednog zaposlenog po tematskim oblastima, do maksimalno dva, odnosno tri za vodni okoliš. Pošto se za organizaciju ureda u okviru nekog odjela zahtijeva minimalan broj od **pet** uposlenih to su onda u okviru Odjela za Integralnu procjenu stanja okoliša i međunarodne poslove umjesto ureda, kao organizacione forme, predložene Tematske grupe koje predstavljaju grupaciju zaposlenih sa srodnim opisom poslova za određenu tematsku cjelinu.

Tako dolazimo do minimalno potrebnog ukupnog broja zaposlenika Agencije od 20 zaposlenika sa punim radnim vremenom, od čega je 12 u Odjelu za cjelovitu procjenu stanja okoliša i međunarodne odnose, a 7 u Odjelu za pravne i operativne poslove i jačanje kapaciteta.

IV

Finansijska konstrukcija uspostavljanja Agencije za okolinu Bosne i Hercegovine

Finansijska konstrukcija uspostavljanja Agencije za zaštitu okoliša/životne sredine BiH

Uvod

Prilikom izrade tabelarnog pregleda neophodnih finansijskih sredstva za uspostavu, osnivanje Agencije za zaštitu okoliša/životne sredine BiH u obzir je uzeto niz pretpostavki koje su dobivene kao radni materijal sa sesija radnih timova. U razmatranje ušla dva prijedloga, jedan iznesen na prvoj sesiji u Banja Luci koji je po svojoj konstrukciji dosta složeniji i dodatni prijedlog radne grupe, a koji je približniji realnoj situaciji, prvoj - osnivačkoj fazi.

Prijedlog finansijske konstrukcije razrađen je na osnovu drugog prijedloga na osnovuimišljenja projektnog tima da nije trenutak odmah osnivati jako komplikovanu strukturu i da se od jednostavnijih organizacionih formi samo evolucijom mogu razviti funkcionalnesložene cjeline.

Pretpostavke

Po toj varijanti pretpostavka je

- da će u radu učestvovati 20 profesionalaca i sedam članova uravnog odbora.
- da se sredstva koja su neophodna za rad moraju kupiti a prostori za rad rentirati jer je iluzorno da će se prostor odmah kupiti ili donirati. Osnovna sredstva se moraju nabaviti, kupiti jer njihovo rentiranje je u jednom dužem intervalu nerentabilno.
- da će se finansijska sredstva za nabavku osnovnih sredstva naći, najprije iz donatorskih izvora. Kako je evidentno u tabelama, kao polazne vrijednosti svih parametra u finansijskoj konstrukciji korištene su najpovoljnije, najniže, cijene svih elemenata koji su se definisali kao neophodni za rad.

Scenario troškova osnivanja

Na toj platformi razrađen je sledeći scenario troškova osnivanja:

- A Definisani su troškovi po jedinicama po svim stavkama,
- B Definisani su godišnji troškovi, ukupni troškovi.
- C Uzete su niže vrijednosti svih cjenovnih kategorija,
- D Ukupni troškovi jedne operative godine su definisani na 863.000 KM što se može smatrati relativno niskim troškom za uspostavljenje jedne takve institucije,**
- E Treba istaći da će se stavka, oprema u sljedećoj godni javiti samo u eventualnim dodatnim nabavkama ako ih bude i u amortizaciji postojećih osnovnih sredstava koja je zanemarivo mala.
- F Najveća stavka u planu je stavka plate i socijalna davanja. One su definisane pod pretpostavkom da se radi o ujednačenim stepenima složenosti poslova koje obavljaju zaposleni uz visoku stručnu spremu.**

Ovaj plan je podložan korekcijama i treba se uzeti sa preciznošću, tolerancijom +/- 10% za pretpostavljenu vrijednost ulaznih parametara.

Ukoliko se opredijelimo da ipak koristimo prvi prijedlog organizacione structure, isti model je primjenjiv uvećan za broj radnika i organizacionih jedinica i dijametralno raste sa brojem zaposlenih, uz tačno određen broj osoblja.

Tabelarni prikaz finansijske konstrukcije

POTREBNA OSNOVNA SREDSTVA

Rb.	VRSTA OS	Količina	Cijena	Mjeseci	Ukupno
1	RAČUNARI	20	2000		40000
2	ŠTAMPAČI	5	400		2000
3	KOPIR APARATI	2	3000		6000
4	TELEFONI	20	100		2000
5	FAKS APARATI	3	500		1500
6	UPS	5	200		1000
7	SKENER	2	200		400
8	STOLOVI	25	500		12500
9	STOLICE	35	150		5250
10	ORMARIĆI	10	300		3000
11	VOZILA	2	20000		40000
12	OSTALO	1	16350		16350
					130000

OPERATIVNI TROŠKOVI

Rb.	Vrsta O.T.	Mjeseci	Vrijednost	Mjeseci	Godišnje
1	NAJAM PROSTORIJA	1	2000	12	24000
2	TROŠKOVI ODRŽAVANJA KANCELARIJA I OSTALIH PROSTORA	1	300	12	3600
3	STRUJA	1	600	12	7200
4	GRIJANJE	1	300	12	3600
5	TELEFONI	1	1000	12	12000
6	TROŠKOVI KANCELARIJSKOG POTROŠNOG MATERIJALA	1	1000	12	12000
7	TROŠKOVI OSTALOG POTROŠNOG MATERIJALA	1	500	12	6000
8	TROŠKOVI GORIVA	1	600	12	7200
9	TROŠKOVI ODRŽAVANJA VOZILA	1	200	12	2400
10	TROŠKOVI ODRŽAVANJ OSTALIH OSNOVNIH SREDSTAVA	1	200	12	2400
11	ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI, računovodstveni, administrativni, zastupanja itd.	1	500	12	6000
12	OPERATIVNI TROŠKOVI, vezani za poslovanje	1	4000	12	48000
13	NEPREDVIĐENI TROŠKOVI	1	2300	12	27600
14	TROŠKOVI SLUŽBENOG PUTOVANJA	1	2000	12	24000
UKUPNO			15500		186000

PLAN TROŠKOVA USPOSTAVE AZO

Item Description / Opis sredstava				Costs per year	Costs per month	Resource of financing/	zvori finansiranj
				Godišnji troškovi	Mjesečni troškovi	Own resource/sopstveni izvori	Budget/ Budžet
Fixed Assets / Osnovna sredstva				24.000	2.000	0	0
Buildings / Zgrade, NAJAM				24.000	2.000	0	
Equipment / Oprema				52.900	52.900	0	0
RAČUNARI, ŠTAMPAČI, SKENERI				42.400	42.400		
KOPIR APARATI				6.000	6.000		
TELEFONI				2.000	2.000		
TELEFAKSI				1.500	1.500		
UPS				1.000	1.000		
				37.100	37.100	0	0
STOLOVI				12.500	12.500		
STOLICE				5.250	5.250		
ORMARIĆI				3.000	3.000		
OSTALO				16.350	16.350		
Vehicles / Vozila				40.000	40.000	0	0
2 PUTNIČKA KOMBI VOZILA				40.000	40.000		
Sub-Total Fixed Assets / Ukupna osnovna				130.000	130.000	0	0
Working Capital and Start-Up Expenses (maxim. 12months)/Obrtna sredstva i pocetni troškovi				Amount/Iznos			
Salaries / Plate				294.000	24.500		
Social Cost / Socijalni troškovi				226.800	18.900		
Maintenance of offices/Troškovi održavanja prostorija				3.600	300		
Electricity/Struja				7.200	600		
Heating/Grijanje				3.600	300		
Phone/Telefon				12.000	1.000		
Office material/Kancelarijski potrošni materijal				12.000	1.000		
Other material/Ostali potrošni materijal				6.000	500		
Repairs and Maintenance of Machines and Equipment / Popravka i održavanja masina i opreme				2.400	200		
Transport Expenses, fuel / Troškovi transporta, fuel				7.200	600		
Maintenance of cars/Održavanje vozila				2.400	200		
Administrative costs/Administrativni troškovi				6.000	500		
Other operative costs/Operativni troškovi				48.000	4.000		
Unpredictable costs/Nepredviđeni troškovi				27.600	2.300		
Costs of business travel/Troškovi službenog puta				24.000	2.000		
Sub-Total Other costs / Ukupno ostali troškovi				706.800	58.900	0	0
TOTAL / UKUPNO				836.800	188.900	0	0

PROJEKтни TIM

BOSANSKOHERCEGOVAČKI STRUČNJACI

- Petar Janković
- Jadranko Prlić
- Miroslav Vujatović
- Ibro Čengić
- Tarik Kupusović
- Milenko Stanković
- Boris Tihi
- Anđa Klem-Perić
- Jelica Grujić
- Stanko Ivaštanin
- Fahrudin Đikić
- Sanda Midžić
- Slaviša Krunić
- Ramiz Mehmedagić
- Aleksandar Popović
- Aleksandar Ljuboja
- Meliha Mujezinović-Katana
- Radivoje Bratić
- Aziz Čomor
- Ratko Banović

MEĐUNARODNI STRUČNJACI

Stručnjaci iz Italijanski Agencije za okolinu u tehničke usluge (APAT)

- Giuseppe Maresca
- Gaetano Battistella
- Enrico de Zorzi
- Maria Dalla Costa

Stručnjaci sa relevantnim iskustvom u Srednjoj i Istočnoj Evropi

- Stephen Stec
- Miroslav Chodak

REC BIH TIM

- Nešad Šeremet
- Đorđe Stefanović
- Sunita Selak
- Andrea Bevanda
- Jasmina Čengić
- Ljiljana Pandžić
- Enisa Pulić
- Nirmela Musa

DONATOR

Italijansko Ministarstvo okoline i teritorija

- Giovanna Agostinelli

Italijanski povjerenički fond

- Francesco Rizzo
- Lorenzo Rilasciati